

DOĞU KİLİKYA KUVA-YI MİLLİYE KUMANDANI OSMAN TUFAN PAŞA'NIN GEBEN KONAKLAMASI

Osman Tufan Paşa, kurtuluş savaşının lideri ve Heyet-i Temsili-ye reisi Mustafa Kemal'in "Aydınoğlu Tufan" takma adını verip Doğu Kilikya Kuva-yı Milliye Kumandanı olarak görevlendirmesiyle bölgeye ulaşmak için yollara düşer, ilk başta Kayseri Develi tarafından bölgeye gitmek istese de güvenlik gerekçesiyle buradan gitmekten vazgeçerek Göksun üzerinden Andırın yollarına düşer. Kayseri Pınarbaşı üzerinden bir gece vakti maiyeti ile Göksun'a gelen Tufan Paşa tanınmamak için Bayazıtogullarından Haydar Bey'in terk edilmiş konağında geceyi geçirirler. Sabah olunca kaymakamlık'a giderler, Tufan Paşa temkinli davranarak kaymakama Maraş'a gideceğini söyler. Ancak Andırın'a ulaşmak niyetinde olan Tufan Paşa mevsim olarak kış ayındadır ve Andırın'a ulaşmak için karla kaplı Meryemçil belini aşması gerekmektedir. Bu sırada Tufan Paşa Mustafa Kemal'in verdiği Aydınoğlu Tufan adını bir müddet gizli tutarak kendine ikinci bir takma ad bulur ve Hafız Bekir adını kullanır.

Meryemçil beli rakım olarak 1700 metre üstündedir kış mevsiminde aşılması zor olan bel altı ay geçit vermemesiyle bilinir. "Bu sırada Andırın Nahiyesi Göksun kazasına bağlı bulunuyordu." Tufan Paşa durumun ciddiyetini bildiği için uzun süre beklemesi imkânsızdır. Eğer Meryemçil belini aşıp Geben'e ulaşırsa ulaşım zorluğu sorunu çözülmüş olacaktır. Zira Gebenden öte yollar daha güvenli ve açıktır. Karıda Meryemçil kadar yağmaz bu tarafların. Bu sıralarda Andırın tarafından bir muallim ve birkaç yoldaşı silah ve erzak alabilmek için Meryemçil belini aşıp Göksun'a gelmiştir. Bu durum Tufan paşayı cesaretlendirir ve ekibiyle birlikte Meryemçil beline doğru yola çıkarlar. Göksun'un Andırın sınırında bulunan Değirmendere de bir gün konaklanır. Ertesi günü yanlarına yolu göstermek için kılavuz kiralayarak yola çıkarlar. Adıyaman pınarını geçip Eşek meydanına varan ekip artık düz ve karla kaplı bir platoyu önlerinde serili bulurlar Meryemçil beli karla kaplı fırtınalıdır ekip ve hayvanları bata çıka ikindin vaktine doğru Geben kalesi ve Geben köyünün görüldüğü sırta varırlar kılavuzlar ise buradan geri dönerler. Bundan sonra daha rahat ilerleyen ekip Geben köyüne varırlar. ¹

Tufan Paşa ve ekibi Geben köyüne akşam vakti girerler, hatıralarında Tufan paşa Geben'den şöyle bahseder. "Geben köyü iki yamaç üzerinde, biri Ermeni biri de Türk olmak üzere iki mahalleden ibarettir. Tarihin eski günlerinde Türkler kaç defa katliam edilmişler, şimdi yığın duruyorlar, bizi görünce arkadan daha büyük kuvvet geleceğini zannettiler sevindiler. Ermeniler de meyus oldular, ansızın aşılmaz bir dağdan gelişin müstesna bir maksat uğrunda olacağını Fıransızlar işittiler onlarda fikren bir panik, Türklerde ümit uyandı." ²

¹ Y. Necat YAYCIOĞLU, *Osman Tufan Paşa(Çukurova'da Kuva-yı Milliye Döneminin Efsane Kumandanı)*, Adana 2015, 96-102

² Osman Tufan Paşa, *Kurtuluş Savaşı Hatıraları*, İstanbul 1998, s. 38,39

Gebende Şakir Efendinin evinde misafir olurlar, Tufan Paşanın maiyetinde bulunan Kutoğlu Hulisi Şakir Efendiyi tanımaktadır. Fakat Tufan Paşa son derece bilgili duran Şakir Efendiyi sanki bir yerlerden tanımaktadır. Biraz düşününce harp okulu yıllarından kendinden birkaç sınıf önde olan Şakir Bahçe olduğunu anladı. Şakir Bahçe harp okulu döneminde adı bir suikaste karıştığı için firar etmiş bir kişiydi. Ancak daha sonra affedilmişti. Şakir Bahçe aslında Osmaniye Bahçedendi ancak annesi Gebenli olup Abazalı olarak bilinen ailedendir. Şakir Efendi vaktini çokça Gebende geçirmişti. Tufan Paşa Şakir Efendiye “Siz Şakir Bahçe değilizsiniz” deyince Şakir efendi biraz sustu ve sonra başbaşa kaldıkları sırada birbirlerini ifşa ettiler. Osman Tufan paşa; Şakir Bozdoğan'a vazife vererek Gebende milis teşkilat kurması, halkı silahlandırması ve saldırılardan korunması görevini verdi. Şakir Efendiye Andırın Şimal Mıntıka Kumandanlığı ünvanı verilmiş oldu. Geben ve civar köylüler sert iklime alışık eli silah tutar insanlardı. Sadece ermeni saldırıları bölge halkını sindirirde bir lider önderliğinde toplanabilirdi. Bu görevlendirmeler bölge halkını çok mutlu etti.

Osman Tufan Paşa Gebende bir gece konakladıktan ve vazife dağıtımını yaptıktan sonra ertesi sabah Andırına doğru yola çıkarak meşakkatsiz bir halde Yukarı Andırına(şimdiki kaza) ulaştı.³

³ Osman Tufan Paşa, *a,g,e*, İstanbul 1998, s. 31-40